

การดำเนินชีวิตเป็น

นำเสนอเมื่อ : 12 พ.ค. 2552

การดำเนินชีวิตเป็น

การดำเนินชีวิตของคนเรานั้น
ในความหมายหนึ่งก็คือ การบริโภค
การเสพหรือใช้ประโยชน์จากสิ่งต่างๆ
การใช้เวลาเป็นหนึ่ง เป็นส่วนหนึ่งของการรู้จักบริโภค
ซึ่งเป็นความหมายอย่างหนึ่ง ของการ ดำเนินชีวิตเป็น

คนเราที่จะเป็นอยู่อย่างดีนี้ จะต้องดำเนินชีวิตเป็น
คือ รู้จักดำเนินชีวิตนั่นเอง
ถ้าใครรู้จักดำเนินชีวิต ชีวิตนั้นก็จะเป็นชีวิตที่ดีงาม
เป็นชีวิตที่พัฒนาเจริญก้าวหน้าประสบประโยชน์สุข
แต่ถ้าดำเนินชีวิตไม่เป็น ก็มีแต่ขาดทุนและประสบแต่ความทุกข์ และความเสื่อม
ฉะนั้นจะต้องรู้จักดำเนินชีวิตหรือ ดำเนินชีวิตเป็น

เป็นคือพอดี ในมัชฌิมาปฏิปทา
ดูกลางๆ นี่ก็คือ องค์กรของการดำเนินชีวิต
ถ้าทำไต่หมดทั้ง ๔ อย่างนี้แล้ว เรียกว่า ดำเนินชีวิตเป็น
เป็นชีวิตที่เจริญงอกงามอย่างแน่นอน

ด้านที่ ๑ แก้ปัญหาเป็น

ด้านที่ ๒ คิดเป็น พูดเป็น ทำเป็น

ด้านที่ ๓ รับรู้ประสบการณ์เป็น
ดูเป็น ฟังเป็น ใจตา หู จมูก ลิ้น กายเป็น

ด้านที่ ๔ กินใช้บริโภค เสพ คบหา เป็น

ที่พูดมาในตอนี้ทั้งหมดนี้แหละ คือ เรื่องทั้งนี้หมดที่การศึกษา
จะต้องเกี่ยวข้องซึ่งแยกเป็น ๔ ด้าน ดังที่บรรยายมาแล้ว

การศึกษาจะต้องให้ครบ คือ ต้องช่วยให้คนฝึกฝน
พัฒนาตนให้ดำเนินชีวิตเป็น ครบทั้ง ๔ ด้าน

ฉะนั้น การที่จะดำเนินชีวิตเป็นก็ต้อง เป็นหลายอย่าง
ต้องเป็นทุกอย่างไม่ใช่แค่คิดเป็น ทำเป็น แก้ปัญหาเป็นเท่านั้น